Права та обов'язки здобувачів освіти

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту» та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України..

Відповідно до ст. 53 Закону України «Про освіту» учні як здобувачі освіти **мають право** на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- трудову діяльність у позанавчальний час;

- збереження місця навчання на період проходження військової служби за призовом та/або під час мобілізації, на особливий період;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

- **захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі, булінгу, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю**

Учні як здобувачі освіти **зобов'язані:**

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності);
- **повідомити керівництво закладу освіти про відомий їм факт булінгу по відношенню до здобувача освіти або педагогічного, науково-педагогічного, наукового працівника, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто, або отримали достовірну інформацію про такий випадок від інших осіб**

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

Учням забороняється:

- допускати прояви грубості, вульгарності;
- палити у приміщеннях і на території навчального закладу;
- використовувати петарди;
- вживати алкогольні вироби, наркотичні та токсичні речовини;
- псувати державне, громадське та особисте майно.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ для учнів

- Учень приходить в школу за 15-20 хвилин до початку занять, чистий і охайний, займає своє робоче місце, готує все необхідне навчальне приладдя.

- Не можна приносити на територію школи з будь-якою метою і використовувати будь-яким способом вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої, сигарети, наркотики і інші одурманюючі засоби й отрути.

- Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.

- Не можна без дозволу педагогів (за узгодженням з батьками) йти з школи та її території в урочний час.

- У разі пропуску занять до 3-х днів учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику довідку або записку від батьків (осіб, що їх заміняють) про причину відсутності на заняттях. Уразі пропуску більше трьох днів учень зобов'язаний представити довідку з медичної установи.

- Учень школи повинен проявляти пошану до старших, піклуватися про молодших. Школярі поступаються дорогою дорослим, старші — молодшим, хлопчики — дівчаткам.

- Учні бережуть майно школи, акуратно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території школи.

- До учнів, які привласнили чужі речі, будуть застосовані дисциплінарні стягнення. У разі спричинення збитку чужому майну, батьки учнів, які заподіяли збиток, несуть матеріальну відповідальність.

- Фізична конфронтація, залякування і знущання є неприпустимими формами поведінки.

- Не дозволяється жувати гумку, користуватися плеєром і мобільним телефоном на уроках.

- Учень зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені шкільною програмою.

- Учень повинен належним чином вести щоденник, пред'являти його на першу вимогу вчителя.

ПОВЕДІНКА НА УРОКАХ

- Коли вчитель входить в клас, учні встають, вітаючи вчителя. Так само учні вітають будь-якого дорослого, який увійшов до класу під час занять, окрім уроків інформатики, коли учні працюють за комп'ютером.
- Під час уроку не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються уроку.
- Якщо під час занять учню необхідно вийти з класу, то він повинен попросити дозволу у вчителя, піднявши руку.
- Якщо учень хоче поставити питання вчителеві або відповісти на питання вчителя, він піднімає руку.
- Під час уроку учень має право ставити питання вчителеві, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.
- Учень має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних суперечливих і неоднозначних питань.

ПОВЕДІНКА УЧНІВ НА ПЕРЕРВАХ

Під час перерви учень зобов'язаний:

- підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- вийти з класу, якщо попросить вчитель;
- підкорятися вимогам чергового учня чи учителя.
- Час перерви — особистий час кожного учня. Він може його проводити на власний розсуд, проте він не повинен заважати іншим, порушувати правил безпеки.
- Під час перерви учні можуть вільно переміщатися по школі, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися в цілях безпеки (горище, підвал, кухня, майстерня, спортзал).
- Під час перерв забороняється бігати по сходах, поблизу вікон і в інших місцях, не пристосованих для ігор.
- Під час перерв забороняється штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу.
- У школі категорично забороняється тютюнопаління.
- Категорично заборонено самовільно відчиняти вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.
- На перервах школярі можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, дирекції школи за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.